

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Исполнительный комитет
Алькеевского сельского поселения
Азнакаевского муниципального
района
423309 Республика Татарстан,
Азнакаевский муниципальный район,
с.Алькеево, ул.Пер. Советский, д.
44а тел. (85592) 37-4-23

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Азнакай муниципаль районы
Әлкәй авыл жирлеге башкарма
комитеты

Пер.Совет урамы, 44а, Әлкәй авылы
Азнакай муниципаль районы, 423309
т ел. (85592) 37-4-23

ПОСТАНОВЛЕНИЕ**КАРАР**

«15» август 2017 ел.

№ 31

**Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын
гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында**

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 160.2-1 статьясының 5 пункты, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Әлкәй авыл жирлеге Башкарма комитеты карар бирә:

1. Әлеге каарга күшымта нигезендә эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибен расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәғълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәғълүмат-коммуникацион центр" түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakaev.tatar.ru>.
3. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Башлык

С.З.Зиннурова

Татарстан Республикасы

Азнакай муниципаль районы Әлкәй авыл жирлегенең 2017 елның 15 августындағы 31 каарына күшымта

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Әлкәй авыл жирлеге (алга таба-жирлек) Башкарма комитетында эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыруга һәм уздыруга таләпләр билгели:

1.2. Әлеге Тәртипнең максаты булып тора:

- Жирлек бюджеты акчаларыннан максатчан һәм нәтижәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлық исәбе һәм хисаплылықның дөреслеген раслау, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында;
- бюджет законнарының һәм бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган башка норматив актларның үтәлешен бәяләү.

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты Вазыйфаи затлар тарафыннан (алга таба - комиссия) Поселения (алга таба - комиссия) тарафыннан гамәлгә ашырыла, бюджет чарапын тәп бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аның карамагындағы жирлек бюджеты акчаларын алучыларга, жирлек бюджеты керемнәре администраторларына, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына карата.

2. Эчке муниципаль финанс контроле объектлары аудит

2.1. Эчке муниципаль финанс контроле һәм эчке финанс аудиты объектлары (алга таба - контроль (аудит) булып тора:

- Жирлек башкарма комитеты, бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы) буларак, бюджет керемнәренең баш администраторы, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы буларак

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, тикшеренүләр уздырыла (алга таба - контроль чарапалар):

- тикшерү - билгеле бер чор өчен контроль объекты эшчәнлегенә карата аерым финанс һәм хужалық операцияләренең законга туры килүен, бюджет (бухгалтерлық) исәбенең һәм бюджет (бухгалтерлық) хисабының дөреслеген документлар нигезендә һәм фактта өйрәнү буенча контроль гамәлләр башкару;

- ревизия - контроль объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү, ул башкарылган барлық финанс һәм хужалық операцияләренең законга туры килүен, аларның бюджет (бухгалтерлық) хисабында дөрес һәм тәгәл бирелүен документлар нигезендә һәм фактта өйрәнү буенча контроль гамәлләр үткәрудә чагыла;

- контроль объекты эшчәнлегенең билгеле бер өлкәсе торышын анализлау һәм бәяләү астындағы тикшерү.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитны) гамәлгә ашыру буенча контроль чарапалар расланган план нигезендә уздырыла.

3.3. Эчке муниципаль финанс контроле (аудит) чарапаларын планлаштыру элек уздырылган тикшерүләрнең нәтижәләрен исәпкә алып, беренчел документларны, бухгалтерлық исәбе регистрын, норматив документацияне, план, хисап белешмәләрен, бюджет законнарын, бюджет акчаларын максатчан һәм (яисә) нәтижәсез файдалануны, бухгалтерлық (бюджет) исәбе һәм хисаплылық регистрын өйрәнү юлы белән, шулай ук елга кимендә 1 тапкыр бозу очракларын исәпкә алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда планнан тыш контроль чарапалар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Тикшерүләрнең еллық планы Жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Жирлек башлыгы күшүү буенча планнан тыш тикшерүләр үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр Жирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә уздырыла, анда тубәндәгеләр күрсәтелә: контроль объекты исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү үткәрү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм контроль чараны уздыру сроклары.

3.8. Контроль чараны үткәрү түрүнде контроль объекты язмача белдерү белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш контроль чаралар контроль объектына язмача хәбәр итмичә уздырыла.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны җайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга кагыла.

4. Эчке финанс контроле үткәрү

4.1. Жирлек башкарма комитеты:

а) бюджет акчаларын баш бүлүче буларак, Жирлек жирлекнең эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул тубәндәгеләргә юнәлдерелгән:

Эчке стандартларны һәм жирле бюджетның чыгымнар буенча жирле бюджетны төзү һәм үтәү процедурапарын үтәүне, бюджет хисабын төзүне һәм бюджет исәбен алып баруны әлеге баш боерыйк бириүче һәм аңа буйсынучы жирле бюджетның бюджет акчаларын алучылар тарафыннан үтәүне;

- бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын әзерләү һәм оештыру;

б) жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы буларак эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул эчке стандартларны һәм керемнәр буенча бюджет төзү һәм үтәү процедурапарын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән;

в) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы буларак, Жирлек жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедурапарын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра.

4.2. Приступая к проведению контрольного мероприятия, объекту проверки предъявляется копия распоряжения о проведении контрольного мероприятия.

4.3. Эш төркеме житәкчесе һәм әгъзалары тубәндәгеләргә хокуклы:

- территориядә, административ биналарда һәм контроль объектының хезмәт бүлмәләрендә булу;

- үз оештыру-техник чараларына, шул исәптән компьютерларга, ноутбукларга, калькуляторларга, телефоннарга кертергә, чыгарырга һәм кулланырга;

- контроль чара максатларына ирешү өчен кирәkle барлык документларны (белешмәләр, язма аңлатмалар һәм башка документлар) алырга;

- көгазьдә дә дә, электрон чыганакта да документларның күчермәләрен алырга һәм контроль чара материалларына теркәп күярга;

- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген алырга;

- тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алырга.

4.4. Контроль чара барышында тубәндәге контроль гамәлләр башкарыла:

- бюджет (бухгалтерлык) хисабында һәм бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгында башкарылган финанс һәм хужалык операцияләрен чагылдыруның тулылыгы, үз вакытында башкарылуы һәм дөрес булуы, беренчел учет документлары белән исәпкә алынган теркәуләрдә язмаларны чагыштыру юлы белән;

- жирлекнең муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтләрне, акча чараларын һәм кыйммәтле көгазьләрне куллануның факттагы булуы, сакланышы һәм дөреслеге, куелган товарларның, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дөреслеге, чыгымнары һәм финанс нәтижәләрен формалаштыру буенча операцияләрнен;

- контроль объектының бюджет (бухгалтерлық) исәбен һәм бюджет (бухгалтерлық) хисаплылығын кую һәм аларның торышы;

- материал кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтен контролльдә тотуның торышы һәм торышы, чыгымнар төзүнең дәреслеге, акча һәм матди кыйммәтләрнең тулысынча килүе, сакланышы һәм фактик булуы, башкарылган эшләр құләмнәренең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дәреслеге;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге, адреслылығы һәм максатчан характеристы;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алушылар тарафыннан үтәү;

- бюджет қытлығын финанслау чыганаклары буенча керемнәр һәм түләүләр көрүләрне планлаштыру (фаразлау);

- бюджет қытлығын финанслау чыганакларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне контролъ объекты карамагына бүлеп бирелгән ассигнованиеләрдән адреслылық һәм максатчан файдалану;

- бюджет сметаларын үтәү, ағымдагы эшчәнлеккә, бюджет хисаплылығына бәйле тотылган чыгымнарның нигезлелеге;

- хокук бозуларны бетерү буенча контролъ (аудит) объекты тарафыннан чарапар күрү, матди зыянны каплау, алдагы контролъ чарапар нәтижәләре буенча гаепле затларны жаваплылыкка тарту.

Контроль чарапар барышында шулай ук әш урыннарында персоналның әш вакытында булуын һәм уку планының дәресләр уздыру графигы белән туры килүен тикшереп торалар.

4.5 Контроль чарапар расланган план нигезендә уздырыла.

4.6. Тикшерү һәм ревизия нәтижәләре акт, тикшерү - нәтижә белән рәсмиләштерелә.

4.7. Акт кереш, тасвирлау һәм йомгаклау өлешләрнән тора.

4.8. Тикшерү акты яки ревизия ике нәсхәдә төzelә һәм контролъ чараны гамәлгә ашыручы вазифаи затлар тарафыннан имзалана.

4.9. Тикшерү актының бер нәсхәсе яисә ревизия контролъ объекты житәкчесе танышуы турында тамга белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе законнар нигезендә карарлар карау һәм кабул итү өчен администрация башлыгына жибәрелә.

4.10. Акт нигезләмәләре белән килешмәгән яки аның аерым нигезләмәләрен төгәлләштерү максатыннан, контролъ объекты житәкчесе акт алган мизгелдән алып жиде әш көне эчендә актының аерылгысыз өлеше булып торучы һәм жиде әш көне эчендә контролълек органы үзенең кисәтүләрен (бәхәсләрен) әчке финанс контроле органына жибәрергә хокуклы.

4.11 Контроль над ходом мероприятий по устранению выявленных нарушений осуществляется глава Поселения.

5. Эчке финанс аудиты үткәрү

5.1. Эчке финанс аудиты контролъ (аудит) объектларына карата түбәндәгә максатларда функциональ бәйсезлек нигезендә гамәлгә ашырыла:

- эчке финанс контроленең ышанычлылығын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

- бюджет хисабының дәреслеген һәм Россия Федерациясе Финанс министрлығы билгеләгән бюджет исәпкә алуы методологиясен һәм стандартларын бюджет исәбенә алып бару тәртибенең туры килүен раслау;

- бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен күтәру һәм нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү.

5.2. Эчке финанс аудитын үткәргәндә өлкә акчаларыннан һәм өлкә милкеннән файдалануны, шулай ук бюджет (бухгалтерлық) исәбе һәм хисаплылығының формасын

һәм эчтәлеген билгели торган норматив хокукий актлар таләпләрен үтәүне тикшерү гамәлгә ашырыла.

5.3. Эчке финанс контроленең ышанычлылығын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү максатында контроль (аудит) субъекты түбәндәге мәсьәләләрне тикшерә:

- эчке финанс контролен гамәлгә ашыруның тәртибен, рәвешләрен, ысулларын һәм ешлыгын билгели торган, аларның Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килүен тикшерә торган норматив хокукий актларның булуы;

- календарь елга контроль субъекты (аудит) тарафыннан төзелгән һәм расланган план булу;

- планда каралган контроль чарапарны үтәүнең тулылығы һәм үз вакытында башкарылуы;

- контроль чарапарны оештыру һәм уздыру таләпләрен үтәү;

- үткәрелгән контроль чарапарның рәсмиләштерелгән материаллары булу;

- контроль чарапар нәтижәләре буенча актны рәсмиләштерүгә таләпләрне үтәү;

- контроль чарапар уздыру мәсьәләләре буенча гражданнар һәм оешмалар мөрәҗәттәләрен вакытында карау;

- контроль эшчәнлек турында хисап булу, анда контроль чарапар нәтижәләрен чагылдыруның дөреслеге һәм тулылығы;

- программаларны, ярдәмче программаларны, чарапарны үтәгәндә максатчан күрсәткечләрне анализлау;

- алдагы контроль чара тарафыннан ачыкланган житешсезлекләрне бетерү;

- эчке финанс контролен үткәрү һәм аның нәтижәләрен рәсмиләштерү өлешендә башка мәсьәләләр.

5.4. Бюджет хисаплылығының дөреслеген һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән бюджет исәпкә алу методологиясен һәм стандартларын бюджет исәбенә алып бару тәртибенең туры килүен раслау максатында түбәндәге мәсьәләләрне тикшерүне гамәлгә ашыра:

- бюджет төзү һәм үтәү, бюджет хисабы төзү һәм бюджет исәбен алып бару;

- бюджет (бухгалтерлык) хисаплылығын тикшерү, аның дөреслеген анализлау, аны төзүнең һәм бирүнең үз вакытында башкарылуын;

- дебитор һәм кредит бурычларын анализлау һәм аны киметү һәм түләтү буенча тәкъдимнәр әшләү;

- бюджет исәбен алуның беренчел күрсәткечләрен анализлау;

- бюджет исәбенде һәм хисаплылыкта житешсезлекләрне һәм хокук бозуларны ачыклау;

- бюджет исәбен алып бару өчен программ-техник комплекс булу;

- бюджет хисабының дөреслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең туры килүен аудит уздыру өлешендә башка мәсьәләләр.

5.5. Икътисадый булуны арттыру һәм бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру тәкъдимнәрен әзерләү максатында финансслар белән идарә итү буенча контроль (аудит) объектлары эшчәнлегенә анализ ясаганда һәм бәя биргәндә түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген анализлау, финанс резервларын, шулай ук өстәмә финанс ресурсларын (эшчәнлекнең керем китерә торган акчаларыннан, максатчан программаларда катнашудан һ.б.) жәлеп итү юнәлешләрен ачыклау;

- проектлар һәм программалар нәтижәләрне күрсәтелгән максатларга, нәтижәлелек күрсәткечләрен планлаштыручи бурычларга туры килүгә тикшерү;

- бюджет йөкләмәләрен вакытында финанслау өчен кирәkle норматив хокукий актлар әшләүнең һәм кабул итүнең үз вакытында башкарылуын анализлау.

5.6. Уздырылган тикшерү нәтижәләре буенча контроль субъектының (аудит) вазыйфаи затлары тарафыннан эчке финанс аудиты нәтижәләре турында бәяләмә (алга таба - нәтижә) төзелә, анда ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, жыелган дәлилләр нигезендә эчке финанс контроленең нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

5.7. Йомгак төзү алдыннан алынган дәлилләрнең ни дәрәжәдә житәрлек һәм тиешле булуын бәяләргә тәкъдим ителә.

Дәлилләр фактларга нигезләнгән мәгълүмат ышандырылық булса, житәрлек дип санала.

Әгәр мәгълүмат иң тулы һәм ышанычка лаек булса, ышанычлы дәлилләр дип санала.

Мәгълүмат күзәтүләрне һәм рекомендацияләрне расласа, төгәл дәлилләр булып тора.

Әгәр мәгълүмат контроль субъектына (аудит) үз максатларына ирешергә ярдәм итсә, файдалы дәлилләр дип санала.

Күрсәтмәләр ясалган нәтижәләрне һәм тәкъдимнәрне нигезләргә тиеш.

5.8. Бәяләмә ике нөсхәдә төзелә һәм кереш, аналитик һәм йомгаклау өлешләреннән торырга тиеш.

5.9. Бәяләмәне контроль субъектының (аудит) эш төркеме имзалый, ул контроль субъекты (аудит) житәкчесе белән килештерелә һәм тикшерүнен соңы көненнән дә соңга калмыйча имза салу өчен контроль (аудит) объектына жибәрелә.

5.10 Эчке финанс аудитын үткәру нәтижәләре буенча Контроль ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, эчке финанс контроленен нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәрне нәтижәле гамәлгә ашыруны тәэмин итүдән гыйбарәт һәм ул жирлек башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.